

[Jørgen Otsen.]

under, hvad en Mester maa betale sine Medhjælpere i tariffmæssig Løn, og han faar en Pris, der ligger langt under, hvad en Mester med ordnede Forhold skal have for sit Arbejde. Derved bliver Svendens Virksomhed til en ren Smudskonkurrence, dog uden at gavne ham selv, tværtimod. Som Regel varer det nemlig ikke længe, før de Midler, han begyndte med, er borte og mere til, og som Regel fører alt dette til Gældsstiftelse. Farve- og Tapethandlere har i god Tro ydet Kredit og maa nu tage Tabet, ofte op til 100 pCt. Svenden er derefter ringere stillet i økonomisk Henseende end før. Han har begyndt sit Foretagende med godt Humør og godt Haab, og det er forstaaeligt, men ilde er det gaaet. Sin egen Skade kan han gøre op, men den Skade, han har tilføjet de bestaaende Virksomheder ved sin usunde Konkurrence, er helt uoverskuelig, rent bortset fra det Tab, som Leverandører og Kreditorer i øvrigt har lidt.

Saadanne Forhold bør saa vidt muligt undgaas, men Forhold som de her skildrede er desværre i de senere Aar blevet ret almindelige i mange Haandværkerfag. Den Skade, der herved er paaført de sunde, fagligt og økonomisk rigtigt opbyggede Virksomheder, lader sig slet ikke overskue. Jeg siger ikke dette, fordi jeg mener, at man kunstigt skal hindre Nyetablering, tværtimod, men nye Foretagender bør altid baseres paa den bedst mulige faglige Dygtighed, en rimelig Driftskapital, sund Forretningsans og forsvarlig forretningsmæssig Økonomi og Kalkulation. Kun da kan Forholdene arte sig sundt og varigt til Gavn for alle Parter. Hvor meget bedre havde det ikke været, om Maleren, for at blive ved det før nævnte Eksempel, havde kunnet arbejde efter tariffmæssig Løn hos en Mester. Derved vilde han og alle have staaet sig bedst.

Jeg haaber, at man fra Administrationens Side vil være opmærksom paa de her nævnte Forhold, saa at man ikke gennem denne Lov kommer til at skade de sunde Foretagender i Stedet for at gavne de svage, som har Hjælpen behov, thi i saa Fald vil Loven komme til at virke stik imod sin Hensigt, som maa være den at gavne de svage uden at skade de sunde Foretagender.

Hermed skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme og til Vedtagelse i det høje Ting.

Axel Christensen: Det Forslag til Lov om Ændring i Loven om Foranstaltninger

til Fremme af danske Erhvervsinteresser, som vi her behandler, hilser mit Parti med stor Tilfredshed. Jeg vil gerne benytte Lejligheden til at takke den højtærede Handelsminister, fordi han har fremsat dette Lovforslag. Man har gennem den gældende Lov i adskillige Aar forsøgt at komme de vanskeligt stillede Haandværkere til Hjælp med Driftslaan. Men den Affattelse, som Loven havde — jeg tænker her navnlig paa Bestemmelsen om, at Laanene kun i særlige Tilfælde maatte anvendes til Betaling af tidligere stiftet Gæld —, har i mange Tilfælde hindret Loven i at gøre den Nytte, som man havde tænkt sig.

Det kan vist ikke forbavse dette høje Tings Medlemmer, som jævnlig færdes ude i Landet, at jeg hævder, at mange Haandværkere, som er startet i Dyrtiden, og som gennem Kriseaarene har været ude i Vanskeligheder, saasom Akkord og Tab paa Debitorer, har spejdet efter en Haandsrækning i Lighed med den, Staten har ydet erhvervsdrivende inden for andre Erhverv, som ogsaa har været i Vanskeligheder. Jeg forstaa saa udmærket godt, at de vanskeligt stillede Haandværkere, som har set, at denne Hjælp ydedes til andre, har følt sig i høj Grad tilsidesat, naar de har faaet Afslag paa deres Ansøgninger om Laan.

I denne Forbindelse vil jeg gerne have Lov til at pege paa, at naar der ikke har været flere Ansøgere, end Tilfældet er, skyldes det i høj Grad den nævnte Bestemmelse i Loven, hvorefter der kun i Undtagelsestilfælde maatte ydes Laan til Indløsning af gamle Gældsposter, derunder Bankgæld. Jeg har ved mange Lejligheder, naar disse Forhold var paa Tale mellem Haandværkere, gjort opmærksom paa denne Bestemmelse, og jeg ved, at i Masser af Tilfælde har man afholdt sig fra at søge Laan, fordi det, det gjaldt om, i højere Grad var at faa Gælden omlagt end at faa større Kapital. Naar det særlig var en Omlægning, det drejede sig om, nyttede det jo ikke at ansøge om Laan, eftersom det i Loven var fastsat, at Laanene kun i Undtagelsestilfælde maatte benyttes til Indløsning af gammel Gæld. Men den Ændring, som nu foreslaas, gør Forholdet helt anderledes. Man vil nu kunne imødekomme de Laanebegøring, der drejer sig om Afgivelse af trykkende Gæld, f. Eks. ved Afgivelse af Skadesløsbrev til Materialeleverandører og ved Indfrielse af dyrt forrentede Banklaan og Veksellaan, og jeg er slet ikke i Tvivl om, at en saadan Sænering af Gældsforholdene for mange Haandværksvirksomheder er lige saa nødvendig.